

Místní akční skupina Vyhlídka o.s.

VENKOVSKÁ MUZEA 11. -12.9.2009 V.

(studijní materiály)

Vzdělávací program č. 08/005/3310a/452/001700 Kunštátský sekáč,
který byl podpořen z EAFRD „Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova:
Evropa investuje do venkovských oblastí“

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí

Texty k vzdělávací akci

Venkovská muzea

Texty připravili:

docent PhDr. Václav Šplíchal, CSc., PhDr. Marie Otavová, ředitelka muzea v Žamberku

Datum: 11. – 12. 9. 2009

Místo : Neratov, restaurace Lilie

Obsah:

- 1 III. ÚMLUVA O ZACHOVÁNÍ NEMATERIÁLNÍHO KULTURNÍHO DĚDICTVÍ (listopad 2003)**
- 2 ÚVODNÍ SLOVO EXMINISTRA VÁCLAVA JEHLIČKY na vernisáži výstavy HOMO FABER v sídle UNESCO v Paříži dne 17. února 2008**
- 3 PROJEKT ZLATÉ RUCE**
- 4 ZLATÉ LISTY**
- 5 DEVÁTÝ ROČNÍK SVÁTKŮ DŘEVA V ŽAMBERKU ZASVĚCENÝ BEDNÁŘSKÉMU ŘEMESLU**
- 6 PREZENTACE ŽIVÝCH ŘEMESEL V KUNŠTÁTĚ NA MORAVĚ**
- 7 UNIVERZITA ŘEMESEL A VOLNÉHO ČASU**
- 8 ZÁMĚRY A CÍLE OBČANSKÉHO SDRUŽENÍ UNIVERZITA ŘEMESEL A VOLNÉHO ČASU V JIHLAVĚ**

1 III. ÚMLUVA O ZACHOVÁNÍ NEMATERIÁLNÍHO KULTURNÍHO DĚDICTVÍ

Generální konference Organizace spojených národů pro vzdělání, vědu a kulturu, dále jen UNESCO, na svém 32. zasedání konaném ve dnech 29. září až 17. října 2003 v Paříži, odkazujíc na stávající mezinárodní právní nástroje týkající se lidských práv, zejména na Všeobecnou deklaraci lidských práv z roku 1948, Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech z roku 1966 a na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech z roku 1966, majíc na zřeteli význam nemateriálního kulturního dědictví jako hybné síly kulturní rozmanitosti a záruky trvale udržitelného rozvoje, jak byl zdůrazněn Doporučením UNESCO na zachování tradiční a lidové kultury z roku 1989, Všeobecnou deklarací UNESCO ke kulturní rozmanitosti z roku 2001 a Istanbulskou deklarací z roku 2002 přijatou Třetím kulatým stolem ministrů kultury, majíc na zřeteli hlubokou vzájemnou propojenost mezi nemateriálním kulturním dědictvím a hmotným kulturním a přírodním dědictvím, uznávajíc, že procesy globalizace a společenských přeměn vedle podmínek, které vytvářejí pro obnovovaný dialog mezi společnostmi, dávají vzniknout - podobně jako fenomén nesnášenlivosti – vážné hrozbě poškození, vymizení nebo zničení nemateriálního kulturního dědictví, především v důsledku nedostatečných prostředků na zachování tohoto dědictví, vědoma si všeobecné vůle a společného zájmu chránit nemateriální kulturní dědictví lidstva, uznávajíc, že společnosti, zejména společnosti původních obyvatel, skupiny a v některých případech i jednotlivci sehrávají důležitou úlohu při vzniku, zachování, udržení a přetváření nemateriálního kulturního dědictví, čímž napomáhají k obohacení kulturní rozmanitosti a lidské tvořivosti zaznamenávajíc dalekosáhlý dosah činností UNESCO při zavádění normativních nástrojů na zachování kulturního dědictví, především Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví z roku 1972, zaznamenávajíc dále, že dosud nebyl přijat závazný mnohostranný nástroj na zachování nemateriálního kulturního dědictví, majíc na zřeteli, že stávající mezinárodní dohody, doporučení a usnesení týkající se kulturního a přírodního dědictví je třeba účinně obohatit a doplnit novými ustanoveními pro nemateriální kulturní dědictví, majíc na zřeteli nezbytnost posílit, především mezi mladšími generacemi, vědomí důležitosti nemateriálního kulturního dědictví a jeho zachování, majíc na zřeteli, že mezinárodní společnosti by mělo, spolu se smluvními státy této Úmluvy, přispět k zachování tohoto dědictví v duchu spolupráce a vzájemné pomoci, připomínajíc programy UNESCO týkající se nemateriálního kulturního dědictví, především Prohlašování mistrovských děl ústního a nemateriálního dědictví lidstva, majíc na zřeteli neocenitelnou úlohu nemateriálního kulturního dědictví jako faktoru sblížujícího lidské bytosti a zajišťujícího výměnu a porozumění mezi nimi, přijímá tuto Úmluvu sedmnáctého října 2003.

I. Obecná ustanovení

Článek 1 – Cíle Úmluvy

Cíle této Úmluvy jsou:

- a) zachovat nemateriální kulturní dědictví;
- b) zajistit úctu k nemateriálnímu kulturnímu dědictví dotčených společností, skupin a jednotlivců;
- c) zvýšit na místní, národní a mezinárodní úrovni vědomí důležitosti nemateriálního kulturního dědictví a důležitosti zajistit jeho vzájemné uznávání;
- d) pečovat o mezinárodní spolupráci a pomoc.

Článek 2 – Vymezení pojmů

Pro účely této Úmluvy:

1. „Nemateriálním kulturním dědictvím“ se rozumí zkušenosti, znázornění, vyjádření, znalosti, dovednosti, jakož i nástroje, předměty, artefakty a kulturní prostory s nimi související, které společnosti, skupiny a v některých případech též jednotlivci považují za součást svého kulturního dědictví. Toto nemateriální kulturní dědictví, předávané z pokolení na pokolení, je společnostmi a skupinami lidí neustále přetvářeno v závislosti na jejich prostředí, na jejich interakci s přírodou a na jejich historii, dává jim pocit identity a kontinuity, podporuje takto úctu ke kulturní rozmanitosti a lidské tvořivosti. Pro účely této Úmluvy se bere v úvahu pouze nemateriální kulturní dědictví slučitelné se stávajícími mezinárodními nástroji týkajícími se lidských práv, jakož i se zásadami vzájemné úcty mezi společnostmi, skupinami i jednotlivci a trvale udržitelného rozvoje.

2. „Nemateriální kulturní dědictví“ vymezené v odstavci 1 tohoto článku se projevuje mimo jiné v těchto oblastech:

- a) ústní tradice a vyjádření, včetně jazyka jakožto prostředku nemateriálního kulturního dědictví,
- b) interpretační umění,
- c) společenské zvyklosti, obřady a slavnostní události,
- d) vědomosti a zkušenosti týkající se přírody a vesmíru,
- e) dovednosti spojené s tradičními řemesly.

3. „Zachováním“ se rozumějí opatření, jejichž cílem je zajistit životaschopnost nemateriálního kulturního dědictví, včetně jeho identifikace, dokumentace, výzkumu, udržení, ochrany, podpory, zhodnocování, předávání, především prostřednictvím formální i neformální výchovy, jakož i revitalizace různých aspektů tohoto dědictví.

4. „Smluvními státy“ se rozumějí státy, které jsou touto Úmluvou vázány a mezi nimiž tato Úmluva vstoupila v platnost.

5. Tato Úmluva se *mutatis mutandis* vztahuje na území uvedená v článku 33, která se stanou stranami této Úmluvy v souladu s podmínkami vymezenými v uvedeném článku. V tomto rozsahu se výraz „smluvní státy“ vztahuje též na tato území.

Článek 3 – Vztah k jiným mezinárodním nástrojům

Nic v této Úmluvě nemůže být vykládáno jako:

- a) měnící status nebo snižující úroveň ochrany statků prohlášených za světové dědictví podle Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví z roku 1972, s nimiž je přímo spojen prvek nemateriálního kulturního dědictví; nebo
- b) ovlivňující práva a povinnosti smluvních států vyplývající z jakéhokoliv mezinárodního nástroje, jehož jsou tyto státy smluvní stranou a vztahujícího se k právům duševního vlastnictví nebo k užívání biologických a ekologických zdrojů.

II. Orgány Úmluvy

Článek 4 – Valné shromáždění smluvních států

1. Ustavuje se Valné shromáždění smluvních států (dále jen „Valné shromáždění“). Valné shromáždění je svrchovaným orgánem této Úmluvy.
2. K řádnému zasedání se Valné shromáždění schází každé dva roky. K mimořádnému zasedání se může sejít buď z vlastního rozhodnutí, nebo na žádost Mezivládního výboru na zachování nemateriálního kulturního dědictví či alespoň jedné třetiny smluvních států.
3. Valné shromáždění přijímá svůj jednací řád.

Článek 5 – Mezivládní výbor pro zachování nemateriálního kulturního dědictví

1. Při UNESCO se tímto ustavuje Mezivládní výbor pro zachování nemateriálního kulturního dědictví (dále jen „Výbor“). Výbor se skládá ze zástupců 18 smluvních států zvolených smluvními státy na Valném shromáždění poté, co tato Úmluva vstoupí v platnost v souladu s článkem 34.
2. Počet členských států Výboru se zvýší na 24, jakmile počet smluvních států Úmluvy dosáhne 50.

Článek 6 – Volba a funkční období členských států Výboru

1. Volba členských států Výboru se řídí zásadami spravedlivého zeměpisného zastoupení a střídání.
2. Členské státy Výboru jsou voleny na období čtyř let smluvními státy Úmluvy shromážděnými ve Valné shromáždění.
3. Funkční období poloviny členských států Výboru, které jsou zvoleny při první volbě, je však omezeno na dva roky. Tyto státy budou určeny při této první volbě losováním.
4. Každé dva roky Valné shromáždění obmění polovinu členských států Výboru.
5. Valné shromáždění rovněž volí tolik členských států Výboru, kolik je třeba pro obsazení uprázdněných míst.
6. Stát nemůže být do Výboru zvolen na dvě po sobě jdoucí funkční období.
7. Členské státy Výboru si pro své zastupování vyberou osoby kvalifikované v různých oblastech nemateriálního kulturního dědictví.

Článek 7 – Funkce Výboru

Aniž by byly dotčeny jiné pravomoci udělené touto Úmluvou, jsou funkce Výboru následující :

- a) podporovat záměry této Úmluvy, povzbuzovat a sledovat její provádění;
- b) poskytovat poučení o nejlepších praktických postupech a činit doporučení k opatřením na zachování nemateriálního kulturního dědictví
- c) připravovat a Valnému shromáždění předkládat ke schválení návrh plánu na užití zdrojů Fondu v souladu s článkem 25;
- d) hledat prostředky pro navýšení svých zdrojů a za tím účelem přijímat nezbytná opatření podle ustanovení článku 25;
- e) připravovat a Valnému shromáždění předkládat ke schválení prováděcí směrnice k realizaci této Úmluvy;
- f) posuzovat zprávy předložené smluvními státy v souladu s článkem 29 a činit z nich souhrn pro Valné shromáždění;

g) posuzovat žádosti předložené smluvními státy a rozhodovat o nich podle objektivních kritérií výběru stanovených Výborem a schválených Valným shromážděním o:

- i) zápis na seznamy a o návrzích uvedených v člancích 16, 17 a 18,
- ii) poskytnutí mezinárodní pomoci v souladu s článkem 22.

Článek 8 – Metody práce Výboru

1. Výbor je odpovědný Valnému shromáždění. Předkládá mu zprávy o všech svých činnostech a rozhodnutích.
2. Výbor přijímá svůj jednací řád dvoutřetinovou většinou členů.
3. Výbor může ustavit dočasné *ad hoc* poradní orgány, které považuje za nezbytné pro plnění svých úkolů.
4. Výbor může přizvat na své zasedání veřejné nebo soukromé organizace, jakož i soukromé osoby, mající uznávanou způsobilost v různých oblastech nemateriálního kulturního dědictví, aby s nimi konzultoval specifické otázky.

Článek 9 – Akreditace poradních organizací

1. Výbor navrhuje Valnému shromáždění akreditaci nevládních organizací s uznávanou způsobilostí v oblasti nemateriálního kulturního dědictví, které budou mít poradní funkci.
2. Výbor navrhuje Valnému shromáždění rovněž kritéria a formy akreditace.

Článek 10 - Sekretariát

1. Výboru pomáhá Sekretariát UNESCO.
2. Sekretariát připravuje dokumentaci Valného shromáždění a Výboru, jakož i návrh programu jejich schůzí a zajišťuje výkon jejich rozhodnutí.

III. Zachování nemateriálního kulturního dědictví na národní úrovni

Článek 11 – Úloha smluvních států

Každý smluvní stát:

- a) přijímá nezbytná opatření pro zajištění zachování nemateriálního kulturního dědictví vyskytujícího se na jeho území;
- b) v rámci ochranných opatření zmíněných v článku 2, odstavec 3 identifikuje a definuje různé prvky nemateriálního kulturního dědictví vyskytující se na jeho území za účasti příslušných společenství, skupin i nevládních organizací.

Článek 12 – Soupisy

1. K zajištění identifikace zaměřené na zachování nemateriálního kulturního dědictví sestavuje každý smluvní stát způsobem, který odpovídá jeho situaci, jeden nebo více soupisů nemateriálního kulturního dědictví vyskytujícího se na jeho území. Takovéto soupisy budou pravidelně aktualizovány.
2. Každý smluvní stát poskytuje příslušné informace týkající se těchto soupisů, když periodicky předkládá podle článku 29 svou zprávu Výboru.

Článek 13 – Další záchovná opatření

K zajištění zachování, rozvoje a podpory nemateriálního kulturního dědictví, které se nachází na jeho území, smluvní stát usiluje o:

- a) přijetí obecné politiky zaměřené na podporu funkce nemateriálního kulturního dědictví ve společnosti a na zahrnutí zachování tohoto dědictví do plánovacích programů;
- b) určení nebo zřízení jednoho či více orgánů příslušných k zachování nemateriálního kulturního dědictví, které se vyskytuje na jeho území;
- c) podporu vědeckých, technických a uměleckých studií, jakož i metodologií výzkumu, pro účinné zachování nemateriálního kulturního dědictví, a to zejména ohroženého nemateriálního kulturního dědictví ;
- d) přijetí vhodných právních, technických, správních a finančních opatření zaměřených na:
  - i) podporu vzniku nebo posílení institucí pro vzdělávání v oblasti správy nemateriálního kulturního dědictví a předávání tohoto dědictví na shromážděních a v prostorách určených k předvádění nebo vyjadřování tohoto dědictví;
  - ii) zajištění přístupu k nemateriálnímu kulturnímu dědictví při dodržení obvyklých postupů, jimiž se řídí přístup ke specifickým aspektům tohoto dědictví;
  - iii) zřízení institucí pro dokumentaci nemateriálního kulturního dědictví a usnadnění přístupu k nim.

Článek 14 – Výchova, osvěta a posilování kapacit

Každý smluvní stát všemi vhodnými prostředky usiluje:

- (a) podporovat uznání, úctu a posilování prestiže nemateriálního kulturního dědictví ve společnosti, zejména prostřednictvím :
  - i) výchovných, osvětových a informačních programů zaměřených na širokou veřejnost, především mládež,
  - ii) zvláštních výchovných a vzdělávacích programů uvnitř příslušných společenství a skupin,
  - iii) činností posilujících kapacity pro zachování nemateriálního kulturního dědictví, především správy a vědeckého výzkumu, a
  - iv) neformálního předávání poznatků;
- (b) dbát o stálou informovanost veřejnosti o nebezpečích ohrožujících toto dědictví a o aktivitách prováděných při plnění této Úmluvy;
- (c) podporovat výchovu k zachování přírodních prostor a památných míst, jejichž existence je nezbytná pro projevy nemateriálního kulturního dědictví.

Článek 15 – Účast společenství, skupin a jednotlivců

V rámci činností na zachování nemateriálního kulturního dědictví každý smluvní stát usiluje o zajištění co nejširší účasti společenství, skupin a případně též jednotlivců, kteří vytvářejí, udržují a předávají toto dědictví, a o jejich aktivní zapojení do správy tohoto dědictví.

IV. Zachování nemateriálního kulturního dědictví na mezinárodní úrovni

Článek 16 – Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva

1. K tomu, aby zajistil lepší zviditelnění nemateriálního kulturního dědictví a povědomí o jeho významu, jakož i s cílem podpořit dialog založený na úctě ke kulturní různorodosti, Výbor na návrh příslušných smluvních států sestavuje, aktualizuje a zveřejňuje Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva.
2. Výbor navrhuje a předkládá Valnému shromáždění ke schválení kritéria pro sestavování, aktualizaci a zveřejňování tohoto reprezentativního seznamu.

Článek 17 – Seznam nemateriálního kulturního dědictví vyžadujícího naléhavě zachování

1. Za účelem přijetí vhodných zachovných opatření Výbor sestavuje, aktualizuje a zveřejňuje Seznam nemateriálního kulturního dědictví vyžadujícího naléhavě zachování a do uvedeného seznamu zapisuje toto dědictví na žádost dotčeného smluvního státu.
2. Výbor navrhuje a předkládá Valnému shromáždění ke schválení kritéria pro sestavování, aktualizaci a zveřejňování tohoto seznamu.
3. V případech mimořádné naléhavosti, jejíž objektivní kritéria schvaluje Valné shromáždění na návrh Výboru, Výbor může zapsat součást tohoto dědictví na seznam uvedený v odstavci 1 po konzultaci s dotčeným smluvním státem.

Článek 18 – Programy, projekty a aktivity na zachování nemateriálního kulturního dědictví

1. Na základě návrhů předložených smluvními státy a v souladu s kritérii, která stanoví Výbor a schválí Valné shromáždění, Výbor pravidelně vybírá a podporuje národní, subregionální a regionální programy, projekty a aktivity na zachování dědictví, které podle jeho názoru nejlépe odrážejí zásady a cíle této Úmluvy, přičemž zohledňuje zvláštní potřeby rozvojových zemí.
2. Za tímto účelem Výbor přijímá, posuzuje a schvaluje žádosti smluvních států o mezinárodní pomoc při přípravě těchto návrhů.
3. S využitím prostředků, které k tomu stanoví, Výbor doprovází provádění těchto projektů, programů a aktivit šířením nejlepších postupů.

V. Mezinárodní spolupráce a pomoc

Článek 19 – Spolupráce

1. Pro účely této Úmluvy zahrnuje mezinárodní spolupráce mimo jiné výměnu informací a zkušeností, společné iniciativy a zavedení mechanismu pomoci smluvním státům v jejich úsilí zachovat nemateriální kulturní dědictví.
2. Aniž by tím byla dotčena ustanovení národních právních předpisů, zvykového práva a postupů, smluvní státy uznávají, že zachování nemateriálního kulturního dědictví je v obecném zájmu lidstva, a zavazují se spolupracovat za tímto účelem na dvoustranné, subregionální, regionální i mezinárodní úrovni.

Článek 20 – Účely mezinárodní pomoci

Mezinárodní pomoc může být poskytnuta za těmito účely:

- a) zachování dědictví zapsaného na Seznam nemateriálního dědictví potřebujícího naléhavě zachování,
- b) příprava soupisů ve smyslu článků 11 a 12,
- c) podpora programů, projektů a aktivit prováděných na národní, subregionální a regionální úrovni a zaměřených na zachování nemateriálního kulturního dědictví,
- d) jakýkoli jiný účel, který by Výbor považoval za nezbytný.

Článek 21 – Formy mezinárodní pomoci

Pomoc poskytnutá Výborem smluvnímu státu se řídí prováděcími směrnici předpokládanými v článku 7 a dohodou níže uvedenou v článku 24 a může mít tyto formy:

- a) studie o různých aspektech zachování,
- b) poskytnutí odborníků a pracovníků z praxe,
- c) školení nezbytného personálu,
- d) vypracování normativních a dalších opatření,
- e) zřízení a provoz infrastruktury,
- f) dodávka zařízení a know-how,
- g) další formy finanční a odborné pomoci zahrnující, je-li to nezbytné, poskytnutí nízko úročených půjček a darů.

Článek 22 – Podmínky mezinárodní pomoci

1. Výbor stanoví postup pro posuzování žádostí o mezinárodní pomoc a určí, které údaje tato žádost musí obsahovat, jako jsou předpokládaná opatření a nezbytné zásahy spolu s odhadem nákladů.
2. V naléhavých případech Výbor posuzuje žádost o pomoc přednostně.
3. Výbor provádí studie a konzultace, které považuje za nezbytné pro vydání rozhodnutí.

Článek 23 – Žádost o mezinárodní pomoc

1. Každý smluvní stát může Výboru předložit žádost o mezinárodní pomoc na zachování nemateriálního kulturního dědictví vyskytujícího se na jeho území.
2. Tato žádost může být rovněž předložena společně dvěma nebo více státy.
3. Žádost musí obsahovat údaje stanovené v článku 22 odstavec 1 spolu s nezbytnou dokumentací.

Článek 24 – Úloha smluvních států přijímajících pomoc

1. V souladu s ustanoveními této Úmluvy se poskytnutá mezinárodní pomoc řídí dohodou mezi smluvním státem přijímajícím pomoc a Výborem.
2. Smluvní stát přijímající pomoc v mezích svých možností zpravidla nese část nákladů na ochranná opatření, na která se mezinárodní pomoc poskytuje.
3. Smluvní stát přijímající pomoc předloží Výboru zprávu o využití pomoci poskytnuté na zachování nemateriálního kulturního dědictví.

VI. Fond nemateriálního kulturního dědictví

Článek 25 – Povaha a zdroje fondu

1. Zřizuje se „Fond na zachování nemateriálního kulturního dědictví“ (dále jen „Fond“).
2. Fond se zřizuje jako svěřenecký fond podle ustanovení finančních předpisů UNESCO.
3. Zdroje Fondu tvoří:
  - a) příspěvky smluvních států;
  - b) prostředky vyčleněné pro tento účel Generální konferencí UNESCO;
  - c) příspěvky, dary či dědictví, které mohou věnovat:
    - i) jiné státy,
    - ii) organizace a programy ze systému Spojených národů, zejména pak Rozvojový program OSN, jakož i jiné mezinárodní organizace,
    - iii) veřejné či soukromé organizace a jednotlivci;
  - d) úroky splatné z prostředků Fondu;
  - e) výtěžky sbírek a výnosy z akcí pořádaných ve prospěch Fondu;
  - f) další prostředky v souladu s předpisy pro Fond vydané Výborem.
4. O využití zdrojů Výborem se rozhoduje na základě směrnic vydaných Valným shromážděním.
5. Výbor může přijímat příspěvky a další formy pomoci pro obecné i konkrétní účely související s jednotlivými projekty, pokud tyto projekty schválil Výbor.
6. Příspěvky do Fondu nesmějí být spojeny s politickými, hospodářskými ani jinými podmínkami, které jsou neslučitelné s cíli této Úmluvy.

Článek 26 – Příspěvky smluvních států do Fondu

1. Aniž by tím byla dotčena možnost dodatečných dobrovolných příspěvků, zavazují se smluvní státy této Úmluvy, že alespoň jednou za dva roky vloží do Fondu příspěvek, jehož výši stanoví Valné shromáždění formou jednotné procentuální sazby platné pro všechny státy. Toto rozhodnutí Valné shromáždění přijímá většinou přítomných a hlasujících smluvních států, které neučinily prohlášení podle odstavce 2 tohoto článku. V žádném případě příspěvek smluvního státu do Fondu nesmí přesáhnout 1% příspěvku tohoto státu do řádného rozpočtu UNESCO.
2. Státy uvedené v článku 32 nebo v článku 33 této Úmluvy však mohou při uložení ratifikačních listin nebo listin o přijetí, schválení či přistoupení prohlásit, že se na ně ustanovení odstavce 1 tohoto článku nevztahuje.
3. Smluvní stát této Úmluvy, který vydal prohlášení podle odstavce 2 tohoto článku, bude usilovat o odvolání uvedeného prohlášení prostřednictvím nóty generálnímu řediteli UNESCO. Odvolání tohoto prohlášení nicméně nenabude účinnosti na příspěvek, který tomuto státu náleží uhradit, dříve, než k datu zahájení příštího zasedání Valného shromáždění.
4. Pro efektivní plánování činnosti Výboru se příspěvky smluvních států této Úmluvy, které učinily prohlášení podle odstavce 2 tohoto článku, platí pravidelně alespoň každé dva roky, a měly by se co možná blížit příspěvkům, které by měly uhradit, kdyby byly vázány ustanoveními odstavce 1 tohoto článku.
5. Smluvní stát této Úmluvy, který je v prodlení s úhradou povinného nebo dobrovolného příspěvku za běžný a za bezprostředně předcházející kalendářní rok, není volitelný za člena Výboru; toto ustanovení neplatí pro první volby. Volební období takového státu, který již je členem Výboru, skončí k datu voleb uvedených v článku 6 této Úmluvy.

Článek 27 – Dobrovolný dodatečný příspěvek do fondu

Smluvní státy, které chtějí poskytnout dobrovolný příspěvek nad rámec příspěvku uvedeného v článku 26, vyrozumí o svém úmyslu Výbor co nejdříve, aby mohl řádně plánovat své úkony.

Článek 28 – Mezinárodní kampaně na získání prostředků

Smluvní státy poskytují v rámci svých možností podporu mezinárodním kampaním na získání prostředků organizovaným ve prospěch Fondu pod záštitou UNESCO.

VII. Zprávy

Článek 29 – Zprávy smluvních států

Smluvní státy předkládají Výboru v intervalech a způsobem, které Výbor určí, zprávy o legislativních, organizačních a dalších opatřeních přijatých k provádění této Úmluvy.

Článek 30 – Zprávy Výboru

1. Na základě svých aktivit a zpráv smluvních států podle článku 29 zpracovává a předkládá Výbor zprávu Valnému shromáždění na každém jeho zasedání.
2. Tato zpráva musí být dána na vědomí Generální konferenci UNESCO.

VIII. Přechodné ustanovení

Článek 31 – Vztah k Prohlášení mistrovských děl ústního a nemateriálního dědictví lidstva

1. Výbor zařadí do Reprezentativního seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva položky prohlášené před vstupem této Úmluvy v platnost za Mistrovská díla ústního a nemateriálního dědictví lidstva.
2. Zařazení těchto položek na Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva nepředjímá kritéria pro budoucí zápisy stanovená Výborem v souladu s článkem 16 odstavec 2.
3. Žádné další prohlášení nebude učiněno po vstupu této Úmluvy v platnost.

IX. Závěrečná ustanovení

Článek 32 – Ratifikace, přijetí nebo schválení

1. Tato Úmluva podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení členskými státy UNESCO v souladu s jejich příslušnými ústavními postupy.
2. Listiny o ratifikaci, o přijetí nebo o schválení se uloží u generálního ředitele UNESCO.

Článek 33 – Přistoupení

1. Tato Úmluva je otevřena k přístupu všem státům, které nejsou členy UNESCO a které Generální konference UNESCO k přístupu vyzve.
2. Tato Úmluva je rovněž otevřena k přístupu územím s plnou vnitřní samosprávou, uznanou jako takovou Organizací spojených národů, přestože tato území nedosáhla plné nezávislosti podle rezoluce Valného shromáždění OSN 1514 (XV), a mají-li pravomoci ve věcech upravených touto Úmluvou, včetně pravomoci uzavírat o těchto věcech smlouvy.
3. Listiny o přistoupení se uloží u generálního ředitele UNESCO.

Článek 34 – Vstup v platnost

Tato Úmluva vstoupí v platnost tři měsíce od data uložení třicáté ratifikační listiny nebo listiny o přijetí, schválení nebo přistoupení, ale pouze ve vztahu ke státům, které své ratifikační listiny nebo listiny o přijetí, schválení nebo přistoupení uložily před tímto datem. Ve vztahu k jinému smluvnímu státu vstoupí v platnost tři měsíce poté, co daný stát uložil ratifikační listiny nebo listiny o přijetí, schválení nebo přistoupení.

Článek 35 – Federativní či neunitární ústavní systém

Následující ustanovení platí pro státy s federativním nebo neunitárním ústavním systémem:

- (a) pokud jde o ustanovení této Úmluvy, jejichž plnění je v působnosti federální nebo ústřední legislativní moci, budou závazky federální nebo ústřední vlády stejné jako v případě smluvních států, které nejsou státy federativními;
- (b) pokud jde o ustanovení této Úmluvy, jejichž plnění je v působnosti jednotlivých ustavujících států, zemí, provincií nebo kantonů, které nejsou ústavním zřízením federace vázány k přijetí legislativních opatření, federální vláda seznámí se zmíněnými ustanoveními doprovázenými jejím příznivým stanoviskem příslušné orgány států, zemí, provincií nebo kantonů o těchto ustanoveních za účelem jejich přijetí.

Článek 36 – Výpověď

1. Každý smluvní stát může tuto Úmluvu vypovědět.
2. Výpověď se oznamuje písemně listinou uloženou u generálního ředitele UNESCO.
3. Výpověď nabude účinnosti dvanáct měsíců po přijetí listiny o výpovědi. Nebude mít vliv na finanční závazky vypovídajícího smluvního státu do data, k němuž nabývá účinnosti.

Článek 37 – Funkce deponitáře

Generální ředitel UNESCO jakožto deponitář této Úmluvy bude informovat členské státy Organizace, státy, které nejsou členy Organizace uvedené v článku 33, jakož i Organizaci spojených národů o uložení všech listin o ratifikaci, přijetí, schválení nebo přistoupení uváděných v článcích 32 a 33 i o výpovědích podle článku 36.

Článek 38 – Změny

1. Smluvní stát může písemným sdělením adresovaným generálnímu řediteli navrhnout změny této Úmluvy. Generální ředitel postoupí toto sdělení všem smluvním státům. Jestliže se ve lhůtě šesti měsíců od postoupení tohoto sdělení alespoň polovina smluvních států vysloví k žádosti kladně, generální ředitel předloží tento návrh k rozpravě a případnému přijetí při nejbližším zasedání Valného shromáždění.
2. Změny se přijímají dvoutřetinovou většinou přítomných a hlasujících smluvních států.
3. Přijaté změny budou předloženy smluvním státům k ratifikaci, přijetí, schválení nebo přistoupení.
4. Změny vstupují v platnost ve vztahu ke smluvním státům, které je ratifikovaly, přijaly, schválily nebo k nim přistoupily, tři měsíce po uložení listin uvedených v odstavci 3 tohoto článku dvěma třetinami smluvních států. Poté, pro každý smluvní stát, který změnu ratifikuje, přijímá, schvaluje nebo k ní přistoupí, vstupují uvedené změny v platnost tři měsíce od data uložení ratifikačních listin nebo listin o přijetí, schválení nebo přistoupení tímto smluvním státem.
5. Postup uvedený v odstavcích 3 a 4 se nevztahuje na změny článku 5 týkajícího se počtu členských států Výboru. Tyto změny jsou platné od okamžiku přijetí.

6. Pakliže stát, který se smluvní stranou této Úmluvy stane po datu vstupu v platnost změn podle odstavce 4 tohoto článku, nevyjádří opačný úmysl, považuje se za:

a) stranu této Úmluvy v pozdějším znění a

b) stranu této Úmluvy v původním znění ve vztahu k těm smluvním státům, které změnami nejsou vázány.

Článek 39 – Závazná znění

Tato Úmluva byla vyhotovena v arabštině, čínštině, angličtině, francouzštině, ruštině a španělštině, přičemž všech šest znění má stejnou platnost.

Článek 40 – Registrace

V souladu s článkem 102 Charty Organizace spojených národů bude tato Úmluva na žádost generálního ředitele UNESCO zaregistrována v Sekretariátu Organizace spojených národů. Dáno v Paříži tohoto třetího dne měsíce listopadu 2003 ve dvou shodných vyhotoveních podepsaných předsedou 32. zasedání Generální konference UNESCO a generálním ředitelem UNESCO. Tato vyhotovení se uloží v archivu UNESCO. Ověřené kopie se doručí všem státům uvedeným v článcích 32 a 33 a Organizaci spojených národů.

Výše uvedený text je autentickým zněním Úmluvy, kterou Generální konference UNESCO přijala na svém 32. zasedání v Paříži, jež skončilo sedmnáctého října 2003.

Na důkaz čehož podepisují níže uvedení tuto Úmluvu tohoto třetího dne měsíce listopadu 2003.

2 ÚVODNÍ SLOVO EXMINISTRA VÁCLAVA JEHLIČKY na vernisáži výstavy HOMO FABER v sídle UNESCO v Paříži dne 17. února 2008

Pane generální řediteli, vážení členové diplomatického sboru, dámy a pánové, drazí přátelé a kolegové!

Dokud člověk tvoří, dotud žije.

Tradiční řemesla – tato zvláštní oblast tvorby – provázejí lidský rod od nepaměti. Člověk a jeho rod jimi tvoří svůj svět a je jimi vytvořen. Díky nim je tím, co kulturní antropologie označuje pojmem „Homo Faber“ (= člověk tvůrce). A byl to Homo Faber, řemeslník, díky němuž vznikala a vznikají díla někdy prostá, vždy však krásná s vysokou užitnou hodnotou, která právem náleží do klenotnice kulturního dědictví.

Tradiční řemesla, zejména tradiční lidová řemesla, jsou ale oblastí velmi křehkou. Mizejí pod tlakem masové výroby zaplavující trh anonymními, esteticky i užitně nevhodnými napodobeninami, brakem a kýčem. Znalosti a dovednosti tradičních řemesel dnes často ovládá jen malý počet lidových řemeslníků a není výjimkou, že jde mnohdy pouze o jednotlivce. Jakoby se tento pilíř kulturní rozmanitosti lidstva již zachvíval v samých základech.

Tato hrozba podnítila snahy po uchování tradičních řemeslných technologií v mnoha zemích. Proto tak dobře rozumíme, proč byla ochrana know how řemesel, jako zvláštní větev nemateriálního kulturního dědictví, svěřena pod ochranu Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví.

Také Česká republika v nových společensko-politických podmínkách začala budovat nový systém ochrany a péče o tuto oblast národního nemateriálního kulturního dědictví. Jsme UNESCO vděční za mnohou inspiraci, například při vzniku naší národní varianty systému Žijící lidské poklady. Díky ní jsme na začátku tisíciletí našli cestu, jak vyjádřit veřejné uznání a podporu těm, kteří se snaží udržet znalosti a dovednosti tradičních lidových řemesel při životě a předat je dalším generacím. Výstava, kterou dnes zahajujeme, je malým vyjádřením úcty, kterou k nim chováme za jejich trpělivost a skromnost s jakou usilují, aby svět nepřišel o další kousek krásy, kterou lidské ruce umějí vytvořit. Jsou pro nás opravdu nositeli tradice lidových řemesel.

Dovolte, abych zde vyjádřil své přesvědčení, že tato výstava Vám umožní stejně jako to umožnila mně, uvědomit si, že naše společná kulturní rozmanitost a naše nemateriální kulturní dědictví jsou často dílka skromná a nenápadná jako luční kvítka. Míjíme je často bez povšimnutí, ale jak by byla bez nich chudá naše cesta životem. V nich žije Hom Faber – člověk tvůrce.

Právě to jsme chtěli připomenout naší výstavou pořádanou na začátek českého předsednictví Evropské Unii. Zdálo se nám, že prezentovat člověka – tvůrce je vhodné právě na začátku Roku tvořivosti, který vyhlásilo společenství zemí EU.

Než si půjdete prohlédnout výstavu, mám tu čest Vám, dámy a pánové, vážení přátelé, sdělit, že jsem spolu s p. velvyslancem Janyškou právě odevzdal panu generálnímu řediteli listinu o přistoupení České republiky k Úmluvě o zachování nemateriálního kulturního dědictví za stejně důležité jako památky hmotné. Vždyť často jedno nemůže existovat bez druhého. Budiž tato výstava Homo Faber naším prvním příspěvkem k naplňování Úmluvy.

3 PROJEKT ZLATÉ RUCE

Záměrem projektu je vzdát hold všem tvůrcům rukodělné práce, ať řemeslného či uměleckého charakteru. Jeho cílem je objevovat, vracet a rozvíjet bohatou kulturní tradici této lidské pracovní činnosti, ve které je ukryto naše národní kulturní bohatství. Jeho realizace se pohybuje ve dvou nosných rovinách: **1. oblast badatelská a vydavatelská s ediční řadou Zlaté ruce a 2. oblast didaktická, prezentace živých řemesel.**

1. Oblast badatelská a vydavatelská zahrnuje odborný výzkum, studium a soustředování získaných informací ve funkcích databázi. Výsledek tohoto snažení sleduje vydání ucelené naučně populární edice Zlaté ruce, doprovázené bohatou obrazovou přílohou. Jedinečná edice zahrnuje tyto samostatné monotematické svazky: 1. Poselství dřeva; 2. Poselství knihy – trilogie, 1.díl Papír, 2. díl Kniha, 3. díl Umělecká knižní vazba; 3. Sklo a jeho křehká krása; 4. Hudební nástroje a jejich tvůrci; 5. Kámen a jeho rozmanité ztvárnění; 6. Zlato, stříbro a jiné drahé kovy v nekonečných podobách; 7. Tvarované železo a kovy do všech podob; 8. Snivé textilie a jejich tvůrci; 9. Tvůrci zemědělského nářadí a náčiní; 10. Tajemství tvárné hlíny a její tvůrců; 11. Sportovní potřeby a nářadí, jak je neznáme; 12. Krajané, exulanti, emigranti a jejich podíl na tvorbě národního bohatství; 13. Chataření a chalupaření není jen relaxace. K jednotlivým svazkům jsou vytvořeny samostatné redakční rady s odpovědným vedoucím. Vydání edice zajišťuje Nakladatelství Golempress v Letohradě.

2. Oblast didaktická, představuje živou prezentaci zaniklých či klasických řemesel, formou názorného vyučování. K tomu slouží ucelená vzdělávací soustava, vytvořená ze samostatných modulů, které tvoří obsahovou náplň teoretické i praktické výuky „Univerzity řemesel a volného času“. Sídlo vzdělávacího centra je v Kunštátě na Moravě, rozvinuté v několika dalších pobočkách, se záměrem jejich možné působnosti v každém kraji, kde budou příznivé podmínky k jejich realizaci. Všechny vzdělávací moduly jsou spojovány s praktickými ukázkami a možností vyzkoušení si některých řemeslných úkonů pod dohledem odborníka osobně. K tomu je připravena celá síť externích spolupracovníků z řad řemeslníků, umělců a odborných pedagogů. Vedle pevných vzdělávacích modulů lze také počítat s vytvořením osobitého modulu, šitého na míru, dle přání a požadavku zájemců. Vedle univerzity řemesel a volného času jsou realizovány projekty s muzejním zaměřením jako je Muzeum řemesel v Kunštátě, Památník hrnčírských domů v Kunštátě, Památník díla Josefa Floriana ve Staré Říši. Dochází k organizování nebo pomoci na přípravě různých setkání řemeslníků a tvůrců především užitého umění. Jsou to např. Svátky řemesel v Kunštátě (2. ročník), Svátky dřeva v Žamberku (9. ročník), Svátky knihy v Letohradě (2. ročník), Svátky skla v Deštném v O.h., spojené s tavením skla dřevem (19. ročník). Také organizujeme a metodicky pomáháme při přípravách různých jarmarků a přehlídek řemesel, a řemeslných výrobků, které jsou výhradně spojeny s názorným předváděním řemeslné výroby.

3. Realizace a organizační zabezpečení projektu

Naplnění celého programu řídí správní rada projektu Zlaté ruce, složená ze zástupců členských subjektů, vytvářejících výše formulované dílo a jednotlivců z řad významných spolupracovníků. Jsou to: Občanské sdružení Zlaté ruce v Letohradě (Jaromír Ježek), Občanské sdružení řemesla v Kunštátě (Libor Janča), Občanské sdružení Dobré dílo Josefa Floriána ve Staré Říši (doc. PhDr. Václav Šplíchal, CSc., Ing. Jan Florian), Občanské sdružení Bibliofil (Antonín Krejčíř), Nakladatelství Golempress Letohrad (Pavel Krátký), Městské muzeum v Žamberku (PhDr. Marie Otavová), PhDr. Lubomír Procházka, popřípadě další.

4 ZLATÉ LISTY

Rok 2009 vyhlásilo společenství zemí EU rokem tvořivosti. Česká republika přistoupila k Úmluvě o zachování nemateriálního kulturního dědictví, které považuje za stejně důležité jako jsou památky hmotné. Často jedno nemůže existovat bez druhého.

Tradiční řemesla provázejí lidský rod po dlouhá staletí. Člověk jimi tvoří svět a sám je jimi tvořen. Především zásluhou řemesel vznikala díla někdy prostá, vždy však krásná s vysokou užitou hodnotou, která právem náleží do klenotnice kulturního dědictví. Naše společná kulturní rozmanitost a naše nemateriální kulturní dědictví je mozaikou poskládanou často ze skromných a nenápadných děl. Tvoří jedinečnou a nenahraditelnou část kulturního dědictví, které je svěřeno pod ochranu Úmluvy EU o zachování nemateriálního kulturního dědictví.

K nosnému řemeslnému jádru přiřazujeme také tvůrčí pracovní a zájmovou činnost v její bohaté rozmanitosti a mnohostrannosti. V současné hektické době, kdy nepochybně narůstá kvantitativně volný čas každého z nás, na jedné straně zrychluje, obohacuje, naplňuje a prodlužuje náš život, na druhé straně však vytváří nebezpečný prostor bezradnosti v praktické orientaci v jeho pozitivním využívání a naplňování. V současné uspěchané a konzumní době nad každým člověkem visí nebezpečí lákavého a skrytého vtažení do proudu četných nástrah okamžitých lákavých nabídek, dosud neprožitého zážitku a možnosti. Úskalí hrozí na každém kroku bez rozdílu věkové kategorie či pohlaví. Jen přirozená zvědavost mládeže i konzervativní obezřetnost starších generací ovlivňují rozsah a hloubku tohoto vlivu a dopadu.

Naše vydavatelské snažení je nekomerční a chce být zároveň nezávislé. Je adresováno všem milovníkům a obdivovatelům lidské tvořivé činnosti, spojené s mistrovskou zručností, dovedností a dokonalostí, provázenou jednoduchou estetickou a uměleckou úrovní.

ZLATÉ LISTY nemají být přísně teoretickým, ani odborným textem, ale naučně populárním praktickým i finančně dostupným průvodcem a zároveň rádcem na cestě k smysluplnému využití volného času.

ZLATÉ LISTY chápeme jako neperiodický tisk, který bude vycházet v nepravidelných intervalech s monotematickým zaměřením. Jeho hlavní obsah je věnován jednotlivým klasickým tradičním i netradičním řemeslům, prezentaci a popularizaci všech tvůrců z oblasti neprofesionální rozmanité manuální i umělecké tvorby, výměně zkušeností, receptur, návodů a poradenské službě v této oblasti lidské činnosti.

Páteř Zlatých listů tvoří pevné rubriky: 1. Historie a současnost vybraného řemesla, domácí práce či jiné tvůrčí lidské činnosti v obecné i regionální rovině; 2. Návod, receptury a pracovní postupy, používané nářadí, jeho názvosloví, finální výrobky; 3. Propagace čínorodých aktivit a informací příkladných akcí v celostátním rozsahu, chápaných jako zdroj inspirace a dílny nápadů; 4. Koutek pro děti, školy a rodiče zahrnující metodické zkušenosti a návrhy pro různé činnosti z oblasti práce s mládeží; 5. sloupec sledující aktuální informace z oblasti odborné literatury, doporučených pramenů, odborné literatury formou stručných anotací a recenzí; 6. poslední rubrika je kontaktním prostorem, směřujícím k našim čtenářům, spolupracovníkům i odborným institucím a obráceně.

Naším Zlatým listům přejeme příznivé vykročení k oslovení našich čtenářů a obráceně jim pak přejeme mnoho zajímavých informací z historie i současnosti pozitivní lidské činnosti, mnoho prospěšných rad a informací na cestě vlastní seberealizace.

5 DEVÁTÝ ROČNÍK SVÁTKŮ DŘEVA V ŽAMBERKU ZASVĚCENÝ BEDNÁŘSKÉMU ŘEMESLU

Ve dnech 19. - 21. června se uskutečnil v areálu žamberského zámku již IX. ročník Svátků dřeva, který nesl podtitul -Tajemství bednářského řemesla. Naším cílem bylo představit rozmanité spektrum bednářských výrobků, které byly vyráběny ze dřeva a ještě před padesáti lety byly každodenní součástí života. Velkoobjemové sudy na uchovávání vína, pивní soudky, putny, kádě, vědra, štoudve, ale také přítomnost mistrů bednářského řemesla zaslouženě poutaly pozornost účastníků. Vždyť práce bednářů, bečvářů a nádobníků, provázela člověka po staletí. Dřevěné nádoby sloužily k uchovávání lahodných vín, hřejivé pálenky, dobrého piva, ale také soli, cukru i střelného prachu.

Obdivovatelé krásného přírodního materiálu – dřeva, byli také letos potěšeni rozmanitostí uplatnění tohoto materiálu v pestré škále výrobků, které zde prezentovalo po tři dny na 40 vystavovatelů. První den Svátků byl jako každoročně určen především školám, v expozicích se žáci a studenti mohli dozvědět, k čemu sloužila díže, jaký byl princip stloukání másla v dřevěných máselnicích a které nádoby byly určeny k uchovávání vody.

V sobotu dopoledne zahájil IX. ročník Svátků dřeva starosta města pan Jiří Dytrt, ředitel SŠ OŘS Ing. Eduard Dvořák a Doc. PhDr. Václav Šplíchal, CSc., který představil účastníkům Zlaté listy řemesel č. 1 s podtitulem - Bednáři. Jsou určeny čtenářům, které zajímá historie a současnost řemesel. Najdeme zde například pohled do historie nejslavnějšího pivovaru Plzeňský Prazdroj, základní informace o Zámeckém pivovaru v Žamberku i ČVZ. Pokud by Vás zajímalo, k čemu byly užívány „modly“, „kozlík“, „skoble“, „pachole“ nebo jak vypadal „kocour“ a uběrací „beránek“, odpověď najdete právě v tomto sešitu.

Pro návštěvníky byly vytvořeny expozice z muzejních sbírkových předmětů, ale také výstavy současných mistrů řemesel. Martin Petr a Jan Rázek vytvořili galerie svých plastik přímo pod širým nebem. Účastníci mohli sledovat za hřmohného zvuku elektrické pily zrod nového předmětu. Řezbáři nabídli našim účastníkům možnost vyzkoušet si, kolik trpělivosti a přesnosti vyžaduje práce řezbářskými dláty. Výrobci hraček svými výrobky rozvíjeli kreativitu a důvtip našich nejmenších. Práce ze šustí, slámy, suchých květin i dalších přírodních materiálů zase přesvědčily o preciznosti provedení i důmyslném využitím všudypřítomného materiálu. Každý z vystavovatelů by si zasloužil samostatnou pozornost a poděkování. Blíže informací se o nich dozvíte na webech [www. Zamberkcity](http://www.Zamberkcity) .....

Během sobotního odpoledne přišel na řadu dlouho očekávaný okamžik kompletování velkého vinného sudu. Skoro se nechtělo věřit, že z bezvládně ležících dužin a kovových obručí se znovu zrodí velkolepý sud. Tady mohli naplno uplatnit své umění bednářští mistři z plzeňského Prazdroje, a.s., kteří spolu se zaměstnanci Muzea řemesel v Letohradě sklízeli vskutku zasloužené uznání přítomných i zřizovatele muzea, pana Pavla Tacla.

Oproti předchozím ročníkům vzrostl v roce 2009 počet samostatných výstav - bylo možné obdivovat fotografie Spolku pražských amatérských fotografů, dokladující těžbu dřeva, bonsaje Martina Valáška, dokonale vypracované řezby i pozlacovačské umění pana Vladimíra Zejdy, Krajinomalby pana Jiřího Ondry i obrazy Josefa Nyklíčka. Výstava Vladimíra Zejdy měla tak trochu výjimečné postavení, prezentovala totiž průřez jeho celoživotní tvorbou a byla uspořádána k jeho nedožitým 80. narozeninám.

Ke Svátkům dřeva neodmyslitelně patří bohatý doprovodný program. Harmonickou atmosféru vytvořil malý dechový orchestr ZUŠ P. Ebena pod taktovkou Věry Foglové. Vystoupením taneční skupiny Amarilis, ukázkami bojového umění karatistů, půvabným tencem s pejskem i okouzujícími country tanci obohatilo nabídku sobotního odpoledne DDM Animo. Skvostné prostředí zámecké kaple Nanebevzetí Panny Marie bylo místem konání koncertu pěveckého sboru Campanula z Dolní Dobrouče.

Tam byli návštěvníci seznámeni s úspěšně dokončeným projektem, který si kladl za cíl vytvořit polychromovanou plastiku Madonky s dítětem. Projekt byl dokončen a byl představen řezbář Petr Stefan z Městečka Trnávky, který se tohoto úkolu zhostil.

Tanečním uměním, nápaditou choreografií i originálními úbory upoutaly pozornost tanečnice skupiny Pouštní růže. Náročná vystoupení plná dramatických zvrátů, soutěže i ohnivou produkci předvedli členové šermířské skupiny BALESTRA.

Atmosferu nedělního odpoledne osvěžilo dramatické vystoupení taiwanského folklorního souboru Tendrum art percussion. Svěžími lidovými písněmi a tanci z Polabí a východních Čech obohatil a okořenil program folklorní soubor Baldrián z Pardubic. Role moderátorů se ujali Martin Mimra a Vladimír Fabián. Naši vystavovatelé přesvědčili, že dokáží vyrobit krásné, účelné a trvanlivé předměty. Nepochybně jsou živým důkazem úsilí o zachování materiálního i nemateriálního kulturního dědictví, které si právem zaslouží získat celosvětovou podporu.

6 PREZENTACE ŽIVÝCH ŘEMESEL V KUNŠTÁTĚ NA MORAVĚ

Občanské sdružení řemesla v Kunštátě a jeho aktivity

V Kunštátě na Moravě, ve městě hrnčířů působí „Občanské sdružení řemesla“. To si předsevzalo vytvořit z města Kunštátu přirozené centrum řemeslné výroby. Připravilo velkorysý a náročný projekt, který chce ve spolupráci s městem, odbornými institucemi Jihomoravského kraje, jeho regiony a mikroregiony, za aktivní účasti a podpory místních podnikatelských subjektů a spoluobčanů realizovat.

Jsme rádi, že naše činnost má příznivou podporu u místních obyvatel a městské samosprávy, stejně tak nachází porozumění a podporu vedení Jihomoravského kraje.

Záměr a cíl projektu

Projekt se zaměřuje na živou prezentaci všech řemesel a lidských dovedností, které vznikaly v minulých stoletích a spoluvytvářely část našeho kulturního národního dědictví. Jde o pomoc při ožívování a zachování tradičních, klasických, lidových i uměleckých řemesel. Projekt se zároveň orientuje na praktickou i teoretickou pomoc při hledání a naplňování volného času mladých zájemců i důchodců, kteří tvoří významnou část našeho obyvatelstva. Jde o pomoc při hledání a realizaci smysluplné tvořivé řemeslné a umělecké práce. Projekt se orientuje také na pomoc zahájené reformě na základních školách, odborným učitelům v rámci praktické dílenské výuky a na pomoc žákům osmých a devátých tříd při rozhodování ve výběru budoucího povolání. Projekt nabízí také spolupráci učňovským školám.

Jsme přesvědčeni, že realizace našeho projektu přispěje k zviditelnění města Kunštátu a obohatí jeho kulturní a společenský život.

Základní programové pilíře

Občanské sdružení řemesla se zaměřilo na **každoroční pořádání Svátků řemesel** (6. a 7. června), kdy na pozvání do Kunštátu přijede několik desítek mistrů ruční řemeslné výroby a představí svoje umění a dovednosti. Druhou prioritou občanského sdružení je **obnova regionálního muzea řemesel v Kunštátě s vybudováním samostatného Památníku hrnčířských domů**. Do třetice, nedílnou součástí programového zaměření tvoří **vzdělávací projekt**, realizovaný prostřednictvím „Univerzity řemesel a volného času“ s připravenými vzdělávacími moduly.

Svátky řemesel – jako atraktivní dialog tvůrců a aktivních návštěvníků

Tradiční řemesla provázejí lidský rod od nepaměti. Člověk a jeho rod jimi tvoří svět a je jimi tvořen. Především zásluhou řemesel vznikala a stále vznikají nádherná díla, někdy prostá, vždy však krásná s vysokou užitou hodnotou, která právem náleží do klenotnice kulturního národního dědictví.

Naším úsilím je postupně založit a rozvinout tradici pořádání Svátků řemesel v Kunštátě. Jejich smyslem je připomínat lidová a umělecká řemesla, ožívovat historickou paměť společnosti, především ve vztahu k mladé generaci. Téma vzájemného vztahu člověka a řemesla, ruční práce, je nevyčerpatelné. Představuje nepřehledné spektrum činností a specializací. Naši cestu za poznáním směřujeme nejen do minulosti, ale také do současnosti. V regionu Kunštátska, Boskovicka i celého Jihomoravského kraje působí celá řada vynikajících „mistrů“ svého řemesla a umělecké tvorby, kteří o Svátcích řemesla v Kunštátě převádějí své výrobky a doplňují je odborným slovem. Není náhodné, že často jsou odměňováni potleskem na otevřené scéně.

Stejně tak se úspěšně prezentují některé firmy s ruční výrobou, jak o tom svědčí první dva ročníky Svátků řemesel, které za velikého zájmu široké veřejnosti úspěšně proběhly v roce 2008 a 2009. Už nyní připravujeme III. ročník, který se uskuteční v červnu 2010 a je pojat jako atraktivní a zajímavé řemeslné a umělecké představení, jako nádherný otevřený dialog, spojený s výzvou k aktivní účasti a spolupráci.

Muzeum živých řemesel

Občanské sdružení navazuje na kulturní tradici a dlouhodobé úsilí muzejního spolku, které vyústilo v roce 1930 založením vlastivědného muzea v Kunštátě na Moravě. Sdružení usiluje o obnovu činnosti muzea, které zaniklo v roce 1960. Jde nejen o vrácení bývalého sbírkového fondu, ale o oživení nové sbírkotvorné činnosti a vybudování stálých muzejních expozic, které budou formou panoramatických, trojrozměrných obrazů realizovány v objektu bývalé družstevní sýpky. Jednotlivé historické scény budou chápány jako řemeslné dílny v konkrétním historickém čase s předváděním i výukou řemeslných dovedností, cílených pro všechny generační skupiny obyvatelstva.

OBRAZOVÁ PŘÍLOHA

*V době hrnčířského jarmarku (září 2008) se uskutečnily **Dny otevřených dveří** budoucího muzea v objektu „Na sýpce“, kde byly poprvé široké veřejnosti zpřístupněny nádherné sbírkové předměty, které občanské sdružení získalo darem od občanů z Kunštátu a blízkého okolí a otevřeny **výtvarné výstavy** fotografa Antonína Krejčíře, sochaře Milana Šplíchal a grafika Víta Vondráčka.*

*Byl úspěšně **zahájen prodej základních cihel**, jejichž prodejem byla získána první finanční částka jako příspěvek na nákup objektu budoucího muzea ve výši jednoho miliónu korun..*

Památník hrnčířských domů v Kunštátě

Na místě domu Adolfa Čáslavského v Kunštátě čp. 94, kde ještě nedávno působila hrnčířská dílna, existovala prastará hrnčířská dílna už v roce 1597. Tehdy to byla první hrnčířská dílna v Kunštátě. Občanské sdružení řemesla v Kunštátě buduje v tomto objektu stálou expozici, která bude trvale připomínat tuto slavnou místní hrnčířskou tradici. Názorně přiblíží, především výrobní zařízení a postup hrnčířské práce, které byly tehdy ve všech hrnčířských domech téměř stejné. Od konce 16. století až do jejich zániku v 19. a 20. století jich v Kunštátě existovala více jak stovka.

Úspěšně byla zahájena rekonstrukce starého objektu, připravuje se scénář a libreto muzejní expozice, dokládající výrobu rezné keramiky ze 17. až 19. století.

"Univerzita řemesel a volného času"

V současné hektické době nepochybně narůstá kvantitativně volný čas každého člověka. Na jedné straně narůstá, zrychluje, obohacuje, naplňuje a prodlužuje jeho život, zároveň však vytváří nebezpečný prostor bezradnosti v praktické orientaci v jeho pozitivním využívání a naplňování.

Nedílnou součástí muzea je "Univerzita řemesel a volného času", která po celý rok zajišťuje krátkodobá i dlouhodobá školení, spojená s výukou a předváděním živých řemesel. Zvláštní pozornost je věnována problematice soužití zdravých a zdravotně postižených. Jde o spolupráci v „zahradě smyslů“, vytvářenou v reálu Blanických rytířů v Rudce.

Co připravujeme?

Dokončení první etapy rekonstrukce objektu Památníku hrnčířských domů, libreto a scénář muzejní expozice.

Položení základů budoucí stálé muzejní expozice Včelařství v areálu T.G. Masaryka v Rudce.

Realizaci vzdělávacích modulů v rámci Univerzity řemesel a volného času v Kunštátě se zvláštním zřetelem na zdravotně postižené.

Den otevřených dveří Na Sýpce spojený s výstavou umělecké keramiky a výstavou, dokládající bohatou činnost divadelního spolku v Kunštátě.

3. ročník Svátků řemesel.

„Bleší trh Zlatých rukou v Kunštátě“ (řemeslných a jiných výrobků)

Zlatá kniha a naši sponzoři

Vážíme si všech občanů, kteří obohatili náš sbírkový fond, ze kterého vzniknou připravované stálé muzejní expozice. Zároveň děkujeme všem, kteří si zakoupili „symbolické zlaté cihly“ a přispěli k zamýšlenému nákupu „Sýpky“, objektu budoucího muzea. Stejně tak děkujeme všem sponzorům, kteří podpořili naše aktivity finanční částkou či jinou protislužbou. Všichni, jednotlivě jsou zapsáni v naší „Zlaté knize“, která trvale uchová jména všech našich příznivců pro budoucí generace.

Děkujeme:

7 UNIVERZITA ŘEMESEL A VOLNÉHO ČASU

UNIVERZITA ŘEMESEL A VOLNÉHO ČASU VZDĚLÁVACÍ PROGRAM V RÁMCI PROJEKTU ZLATÉ RUCE

Záměrem projektu Zlaté ruce je vzdát hold všem tvůrcům rukodělné práce řemeslného či uměleckého charakteru. Jeho cílem je objevovat, oživovat historickou paměť a rozvíjet bohatou kulturní tradici této lidské pracovní činnosti, ve které je ukryto naše nezastupitelné národní kulturní bohatství, donedávna ještě podceňované a neprávem opomíjené. Realizace projektu se pohybuje ve dvou nosných rovinách: 1. oblast badatelská a vydavatelská s ediční řadou Zlaté ruce a 2. oblast didaktická, prezentující živá a zanikající řemesla.

1 Oblast badatelská a vydavatelská

Činnost v této oblasti zahrnuje odborný výzkum, studium a soustředování získaných informací ve funkční počítačové databázi. Výsledek tohoto snažení sleduje vydání ucelené naučně populární **edice ZLATÉ RUCE**, doprovázené bohatou obrazovou přílohou. Jedinečná ediční řada zahrnuje celkem 13 samostatných monotematických svazků: 1. Poselství dřeva; 2. Kniha – nositel moudra a krásy, je rozložena do tří dílů Papír – Kniha - Umělecká knižní vazba; 3. Sklenění tvůrci křehké krásy; 4. Tajemství hudebních nástrojů a jejich tvůrců; 5. Kámen a jeho mnohoznačné ztvárnění; 6. Zlato, stříbro a jiné drahé kovy v nekonečných podobách; 7. Tvarované železo a kovy všech podob; 8. Textilie snivých tvůrců; 9. Zemědělské nářadí, stroje a jejich praktičtí tvůrci; 10. Tajemství mazlavé hlíny a jejich tvůrců; 11. Sportovní potřeby, nářadí a zařízení, jak je neznáme; 12. Krajané, exulanti a emigranti, jejich podíl na tvorbě národního bohatství; 13. Chataření a chalupaření není jen osobní relaxace. K jednotlivým svazkům jsou vytvořeny samostatné redakční rady s odpovědným vedením. Vydání edice zajišťuje Nakladatelství Golempress v Letohradě.

2 Neperiodický tisk ZLATÉ LISTY

Významnou součástí projektu Zlaté ruce v ediční oblasti je zahájený neperiodický **tisk ZLATÉ LISTY**. Vychází v nepravidelných intervalech s monotematickým zaměřením. Jeho hlavní obsah je zaměřen na historii i současnost jednotlivých klasických i netradičních řemesel, na prezentaci a popularizaci všech jejich tvůrců z oblasti profesionální i neprofesionální tvorby, výměně zkušeností, receptur, poradenské službě v této oblasti činnosti. Zlaté listy mají především oslovovat všechny zájemce o praktickou tvůrčí činnost, kterou chtějí realizovat ve svém volném čase. Mají se stát naučně populárním a praktickým průvodcem z historie řemesel, který je dostatečně vybaven cennými praktickými návody a recepturami po staletí utajovaných postupů. Zároveň poslouží jako vyhledávaný rádce na cestě k současnému aktuálnímu smysluplnému využívání volného času. Snažení v celkové vydavatelské činnosti chce být nekomerční a nezávislé. Je adresováno všem milovníkům a obdivovatelům lidské tvořivé činnosti, spojené s mistrovskou zručností, dovedností, dokonalostí a neodmyslitelně provázenou jednoduchou estetickou a uměleckou úrovní.

3 Oblast didaktická

představuje živou prezentaci, názorné vyučování zaniklých klasických či lidových řemesel, formou názorného vyučování. K tomu slouží ucelená vzdělávací soustava, složená ze samostatných modulů, tvořících obsahovou náplň teoretické i praktické výuky „**Univerzity řemesel a volného času**“. Sídlo vzdělávacího centra je v Kunštátě na Moravě, rozšířené v několika dalších pobočkách, se záměrem jejich možné působnosti v každém kraji ČR. V současné době se realizuje modelový vzor pro kraj Vysočina.

Všechny vzdělávací moduly jsou spojeny s praktickými ukázkami a možností osobního vyzkoušení si některých řemeslných úkonů pod dohledem odborníků. K tomu je připravena celá síť externích spolupracovníků z řad řemeslníků, umělců a odborných pedagogů. Vedle pevných vzdělávacích modulů lze také počítat dle přání a požadavku zájemců s vytvořením speciálního modulu šitého na míru.

Vedle univerzity řemesel a volného času jsou realizovány **projekty s muzejním zaměřením** jako je Muzeum řemesel v Kunštátě, Památník hrnčírských domů v Kunštátě, Památník díla Josefa Floriana ve Staré Říši. Dochází k organizování nebo pomoci na přípravě různých setkání řemeslníků a tvůrců především užitého umění. Jsou to např. Svátky řemesel v Kunštátě (2. ročník), Svátky dřeva v Žamberku (9. ročník), Svátky knihy v Letohradě (2. ročník), Svátky skla v Deštném v O.h., spojené s experimentálním tavením skla dřevem (19. ročník). Součástí činnosti je také pomoc při organizaci a metodice připravovaných různých jarmarků, přehlídek řemesel a řemeslných výrobků, které jsou výhradně spojeny s názorným předváděním řemeslné výroby.

4 Realizace a organizační zabezpečení projektu

Naplnění celého programu řídí správní rada projektu Zlaté ruce, složená ze zástupců členských subjektů, vytvářejících výše formulované dílo a jednotlivců z řad významných spolupracovníků. Jsou to: Občanské sdružení Zlaté ruce v Letohradě (Jaromír Ježek), Občanské sdružení řemesla v Kunštátě (Libor Janča), Občanské sdružení Dobré dílo Josefa Floriána ve Staré Říši (doc. PhDr. Václav Šplíchal, CSc., Ing. Jan Florian), Občanské sdružení Bibliofil (Antonín Krejčíř), Nakladatelství Golempress Letohrad (Pavel Krátký), Městské muzeum v Žamberku (PhDr. Marie Otavová), PhDr. Lubomír Procházka, popřípadě další.

5 Teoretická východiska

5.1 Růst volného času a zájmové činnosti

Zájmová činnost v posledních letech doznala nových kvalit a zřetelných změn. Její uživatelé působí v odlišných společenských, sociálních i rodinných podmínkách. Také jejich motivace snažení se zásadně mění. Ke své práci, tvorbě, přistupují především zcela dobrovolně, svobodně, bez ekonomického přinucení. Zamýšlené produkty nevytvářejí jako zboží k prodeji, ale především ke své osobní seberealizaci.

Nemalou roli sehrává vědomostní a kulturní úroveň celé společnosti. Především pozitivně zasahuje celonárodní všeobecná vysoká vědomostní a kulturní úroveň, spojená zároveň s technickou vybaveností, se kterou zájemce vstupuje do procesu poznávání. Také vysoká technická úroveň ručního a strojního nářadí nejen ulehčuje a zdokonaluje samotnou náročnost ruční práce, ale zároveň otevírá prostor zručným tvůrcům. Umožňuje jim hlubší a dokonalejší soustředění se na uměleckou a estetickou úroveň, zejména při finální podobě svého výtvoru.

Také chemické prostředky se stávají účinnými pomocníky, především při konečném vzhledu výrobku.

Všechna tato pozitiva zároveň umožňují v relativně krátkém životě člověka dosáhnout během několika let takových znalostí, které získával v minulosti po několik generací. Utajování starých rodinných postupů a receptur, které se přenášely z generace na generaci ztratilo na svém významu.

Zvýšily se také možnosti prezentace formou různých regionálních výstav a nově se rodících doprovodných kulturních aktivit. Vycházejí ze starých výrobních tradic, orientují se na zpracování různých přírodních materiálů, dřeva, skla, kamene, hlíny či různých kovů, dávají příležitost zájmovým tvůrcům představit svoji tvorbu široké veřejnosti a vést pozitivní dialog s návštěvníky, kteří projevují stále větší zájem o tuto jejich neprofesionální činnost, často přijímanou, jako tvůrců z jejich řad.

Zájmová tvůrčí činnost, která je spojená s rukodělnou prací vstupuje v souladu s harmonickým rozvojem osobnosti do polohy radosti, uspokojení a seberealizace. Mění se v účinnou pozitivní formu využívání a smysluplného naplňování stále se zvětšujícího mimopracovního volna. Obecně se dotýká všech sociálních vrstev společnosti.

Je nutné však připustit, že v současné hektické době, kdy na jedné straně volný čas narůstá, zrychluje, obohacuje, naplňuje a prodlužuje lidský život, se zároveň vytváří nebezpečný prostor úskalí záludnosti a zároveň bezradnosti v praktické orientaci hledání jeho pozitivního využívání a naplňování. V současné uspěchané a konzumní době nad každým člověkem visí nebezpečí lákavého a skrytého vtažení do proudu četných nástrah nespočetných nabídek okamžitého, dosud neprožitého zážitku či možnosti. Úskalí nástrah hrozí na každém kroku bez rozdílu věkové generace či pohlaví. Jen přirozená zvědavost mládeže spojená s netrpělivostí a ukvapeností, často s jednostranným viděním na jedné straně a konzervativní obezřetností starších pod tíhou životních zkušeností na druhé straně, odlišuje rozsah a hloubku jejich dopadu.

V této souvislosti je nutno připomenout ještě jedno vážné nebezpečí ohrožující etickou úroveň vnímání. Tradiční i lidová řemesla, zejména pak volná lidská činnost, jejichž finální produkty jsou především prostředkem k vlastní radosti a seberealizaci jsou ale velmi křehkou oblastí. Vznikají a zanikají pod vlivným tlakem masové výroby zaplavující trh anonymními, esteticky i užitně nevhodnými napodobeninami, brakem a kýčem. Znalosti a dovednosti tradičních řemesel dnes často ovládá jen malý počet lidových řemeslníků a není výjimkou, že jde mnohdy pouze o jednotlivce. Jakoby se tento pilíř kulturní rozmanitosti lidstva již zachvíval v samých základech.

5.2 Řemesla – klenoty národního kulturního dědictví

Tradiční řemesla provázejí lidský rod od nepaměti. Člověk a jeho rod jimi tvoří svět a je jimi vytvářen. Především zásluhou řemesel vznikala a stále vznikají díla někdy prostá, vždy však krásná s vysokou užitnou hodnotou, která právem náleží do klenotnice kulturního dědictví. Naše společná kulturní rozmanitost a naše nemateriální kulturní dědictví jsou často dílka skromná a nenápadná jako luční kvítka. Míjíme je často bez povšimnutí, ale jak by byla bez nich chudá naše cesta životem. Tvoří zvláštní větev nemateriálního kulturního dědictví, svěřena pod ochranu Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví.

6 Výuka a vzdělávání pro dospělé, mládež a speciální komunity

6.1 Monotématické odborné vzdělávací kurzy – work schopy pod vedení předních mistrů pro dospělé

Jednodenní vzdělávací moduly

Dvoudenní vzdělávací moduly

Cyklus metodických přednášek spojených s praktickým cvičením

Čtvrtletní jednodenní burzy pro sběratele kuriozit

6.2 Odborné semináře

pro sběratele kuriozit

6.3 Akreditované rekvalifikační kurzy ve spolupráci s Úřady práce v jednotlivých místech dle jejich potřeb

6.4 Vzdělávací akce pro děti a mládež

Jednodenní nahlédnutí do minulosti starých řemesel

Výukové kurzy pro školy (jednodenní až dvoudenní s přespaním)

Týdenní výukové pobyty (kurzy) pro rodiče s dětmi

Desetidenní prázdninové pobyty

6.5 Pomoc základním odborným školám, speciálním školám a zařízením

6.5.1 Vzdělávací akce pro učitele a pedagogické pracovníky

Využívání nových technologií v rámci individuálního přístupu k dětem

Základy práce s počítačem, mobilem, internetem a elektronickou poštou

Akreditované metodické vzdělávání

6.5.2 Odborné kabinety složené z externích dobrovolných odborníků (společná setkání, výměna zkušeností, prezentace podnětů a návrhů)

7 Časové a organizační rozvržení

Programové a realizační oddělení prezentace řemesel a všech

Roční kalendář rozložený do měsíčních a čtvrtletních časových plánů

8 Materiální zabezpečení

Provozní výukové prostory a jejich vybavení

Výukové prostory pro tradiční i moderní audiovizuální technikou výuky

Dílny pro skupinovou i individuální výuku

Ubytování hotelového typu pro účastníky školení a odborných setkání

Stravování a občerstvení

Možnost napojení na počítačovou síť (internet a další)

Promítání dokumentárních a instruktážních filmů a videokazet

Televizní programy

Parkování osobních motorových vozidel

Odborná knihovna

Databanka informací

Bezpečnost práce

8 ZÁMĚRY A CÍLE OBČANSKÉHO SDRUŽENÍ UNIVERZITA ŘEMESEL A VOLNÉHO ČASU

1 Ve spolupráci se Střední školou stavební Jihlava, s pedagogickým vzdělávacím centrem Vysočina Education, Střední uměleckou školou v Heleníně a spolu s početnou skupinou externích spolupracovníků **zajišťovat krátkodobé i dlouhodobé vzdělávací moduly** spojené s výukou a předváděním řemeslných a uměleckých dovedností. Projekt se orientuje také na podporu zahájené reformy na základních školách, na pomoc odborným učitelům v rámci praktické dílenské výuky a žákům osmých a devátých tříd při výběru budoucího povolání. Nabízí také spolupráci učňovským školám. V roce 2009 jsou připraveny k realizaci první vzdělávací moduly. Projekt se orientuje na praktickou i teoretickou pomoc při naplňování volného času.

2 Oblast didaktická, představuje živou prezentaci zaniklých či klasických řemesel formou názorného vyučování. K tomu slouží ucelená vzdělávací soustava, vytvořená ze samostatných modulů, které tvoří obsahovou náplň teoretické i praktické výuky „Univerzity řemesel a volného času“.

3 Všechny **vzdělávací moduly jsou spojovány s praktickými ukázkami** a možností vyzkoušení si některých řemeslných úkonů pod dohledem odborníka osobně. K tomu je připravena celá síť externích spolupracovníků z řad řemeslníků, umělců a odborných pedagogů a jednotlivých pracovišť.

Přehled vzdělávacích modulů, které jsou rozpracovány do dalších podrobných progreamů:

1. Alternativní zemědělství, 2. Práce se dřevem, 3. Grafika, ruční tisk, 4. Práce s hlinou, 5. Interiér našeho domova, 6. Moderní dokumentace, 7. Z oblasti životního prostředí, 8. Papír, kniha, knižní vazba, 9. Tajemství úspěšného podnikání, 10. Obchodní, úřední a osobní korespondence, 11. Rekvalifikační, 12. Z historie a současnosti skla, 13. Společenská výchova, 14. Metodika organizování jarmarků spojených s řemeslnou výrobou, 15. Technologie vzdělávání ve volném čase, 16. Technologie zpracování....17. Ruční textilní práce, 18. Exteriéry měst a obcí, 19. Interiéry domova, 20. Sblížení s kamenem, jeho využití v domě a zahradě, 21. Práce s přírodními materiály, sláma, šustí

3.1 Výuka a vzdělávání pro dospělé

Monotématické odborné vzdělávací kurzy – work schopy pod vedením předních mistrů

Jednodenní vzdělávací moduly

Dvoudenní vzdělávací moduly

Cyklus metodických přednášek spojených s praktickým cvičením

3.2 Vzdělávací akce pro děti a mládež

Jednodenní nahlédnutí do minulosti starých řemesel

Výukové kurzy pro školy (jednodenní až dvoudenní s přespáním)

3.3 Pomoc základním odborným školám, speciálním školám a zařízením

Metodická pomoc při zajišťování výběru budoucího povolání

3.4 Vzdělávací akce pro učitele a pedagogické pracovníky

Využívání nových technologií v rámci individuálního přístupu k dětem

Základy práce s počítačem, mobilem, internetem a elektronickou poštou

Akreditované metodické vzdělávání

4 Středisko informací a služeb

4.1 Poskytovat informace o jednotlivých řemeslech (všeho druhu) prostřednictvím neperiodického tisku Zlaté listy

4.2 Vést kalendářní přehled o všech řemeslných akcích, popřípadě národopisných a kulturních aktivitách, spojených s prezentací řemeslné výroby probíhajících v jednotlivých místech ČR

4.3 Poskytovat základní informace o muzejních expozicích, galériích, ve kterých nalezne zájemce hmotné i písemné doklady o působnosti jednotlivých řemesel (prostřednictvím neperiodického tisku Zlaté listy)

4.4 Výměna zkušeností a metodická pomoc v organizování historických jarmarků za účasti řemeslníků

4.5 Založit a vést databanku informací